

NSG saueavl Region Øst

Årsmelding 2015

Avlsregionens oppgaver

Region Øst består av fylkene, Akershus, Aust-Agder, Buskerud, Hedmark, Oppland, Oslo, Telemark, Vestfold og Østfold.

Hver region har et Regionutvalg for saueavl. Regionutvalget er underlagt Avlsrådet for sau.

Regionutvalget har ansvaret for organisering og gjennomføring av avlsarbeidet i regionen, slik at den avlsmessige framgangen blir størst mulig. Det gjelder blant annet:

- Bistå værringene og værholdslaga i sin region med kunnskapsoppbygging om avlsarbeidet på sau og faglige råd i konkrete saker
- Gi uttalelse til Avlsrådet for sau ved søknad om oppstart av nye ringer, sammenslåing av ringer eller større utvidelse av ringer
- Organisere avkomsgranskingen av værer i sin region
- Føre tilsyn med ringenes arbeid
- Sørge for at tiltak som blir vedtatt av Avlsrådet for sau blir gjennomført

Regionutvalget består av lederne i avlsutvalgene i fylkene, samt en representant fra Nortura SA og en fra Kjøttbransjens Landsforbund.

Regionutvalget

Regionutvalget har i 2015 bestått av:

- Sven Reiersen, Aust-Agder, leder
- Knut Sørbøl, Buskerud
- Stein Bentstuen, Akershus
- Magne Horten, Hedmark, nestleder
- Kjell-Ivar Bergehagen / Hans Petter Vaberg, Oppland
- Jon Aslak Austjore, Telemark
- Lars Bjarne Linneflaaten, Vestfold
- Thomas Åle, Østfold
- Vinni Foss, Nortura SA
- Helge Olaf Aas, KLF

Sekretær

Anne Grete Stabekk har fungert som regionutvalgets sekretær.

Aktiviteter i regionutvalget

Aktiviteten i regionen har blitt gjennomført i samarbeid mellom regionutvalget, avlssjefen og regionkonsulenten. Sven Reiersen har det siste arbeidsåret fungert som leder med Magne Horten som vara.

Utvalget har hatt 2 møter i arbeidsåret og behandla flere saker. Her vises det til egne referat. Flere av de behandlede saker har imidlertid vært oppe i Avlsrådet og Sven har fått ansvar for å videreføre Region Øst sine kommentarer innenfor flere områder.

- Jur og spene registrering
- Værlam med Aberfield far
- Innrulla øyelokk på lam
- Fenotypisk avlsframgang på morsevne siste 10 år
- Værlamkåring av kopplam
- Dommersamling/kurs
- Gjennomgang av Avlsrådets saksliste

Aktiviteter regionkonsulenten/utvalget har deltatt på i 2015

Dato	Aktivitet	Sted	Representant
15.01	Semin- og avlsmøte	Gardermoen	AG
01.03	Regionutvalgsmøte	Gardermoen	AG + alle
02.03	Avlsmøte spæl	Gardermoen	AG + alle
11.03	Stordriftsmøte Nortura	Gardermoen	AG + Sven
01.- 03.06	Kurs i ullklassifisering	Gol	AG
17.06	Regionutvalgsmøte	Gardermoen	AG + alle
16.-17.06	Avlsrådsmøte	Gardermoen	AG + Sven
06.10	Værlamkåring NMBU	Ås	AG
19.10	Avlsmøte Østfold	Mysen	AG
21.-22.10	Representantskapsmøte NSG	Gardermoen	AG
19. – 23.11	Sheep Breeders Round Table	England	AG

Økonomisk støtte til fylkene

Fordeling av økonomisk støtte til fylkene i regionen 2015:

Den totale summen på kr 50.000 er avsatt til kurs for dommer og dommersamling høsten 2016

Semin

Det har vært noe arbeid i forbindelse med inntak av seminværer i regionen. Følgende værere ble tatt inn til semin fra region Øst i 2015.

NKS

Vær	Rase	O H5	Far	Oppdretter
201126351 BILLY	NKS	139	200929405 Røsak	KNUT SØRBØL 63 Nes – Gol - Hemsedal
201320407 FJELLFANT	NKS	128	201025312 Fjellkall	OLE ARNE ØYHUS 41 Sør Aurdal
201320624 FJELLMO	NKS	140	201025312 Fjellkall	ELIN OG PÅL GREV 41 Vågå
201320742 SØRTOPPEN	NKS	136	201063566 Myrvolltoppen	NILS OLE AASEN 41 Fåberg/Gausdal
201328117 VEGGLISPISS	NKS	135	201050192 Spiss Konglevoll	STEINAR STAALAND 65 Uvdal
201328323 FIBALARS	NKS	142	201126277 Fiba	HÅKON TVEITO 67 Ål
201328336 BAGGAR	NKS	140	201126277 Fiba	SIGBJØRN GRØTHE 67 Ål
201328356 LØYTUS	NKS	129	201227195 Bastus	LARS LØYTE 67 Ål
SIVERT 201227340	Spæl	131	200966131 Sivert – Guten	PER KVELPERUD 62 Hallingdal Spæl
201328135 MEHANK	Spæl	132	201126472 Hank Melvin	PER KVELPERUD 62 Hallingdal Spæl
201421038 HOLEN GOLD	Suffolk		201100120 Olympic Gold	TROND OG ELIN BUHAUG Oppland
201333166 VLADIMIR	Farga Spæl	101	200932581 Boris	KARI TELLEFSEN OG ARVE VINJE, Telemark
201333218 FERDINAND	Farga Spæl	107	201132703 Charles Bronson	FIRMA ARGRO AS Telemark
201433264 TUFSEN	Farga Spæl	99	201333246 Brun- Petter	TORHILD OG SØREN SISJORD, Telemark
201400504 PLATON	Gml.norsk spælsau		201312073	TANJA STORLØKKEN Akershus
201421169 EVENTYR	Gml.norsk spælsau		201224361	EVEN OG JON SJURRUD Oppland
201202116 SKREDØLEN	Dalasau		28041 Langdølen	NILS FJØRKENSTAD Oppland

Indeksene er fra H5 desember 2015

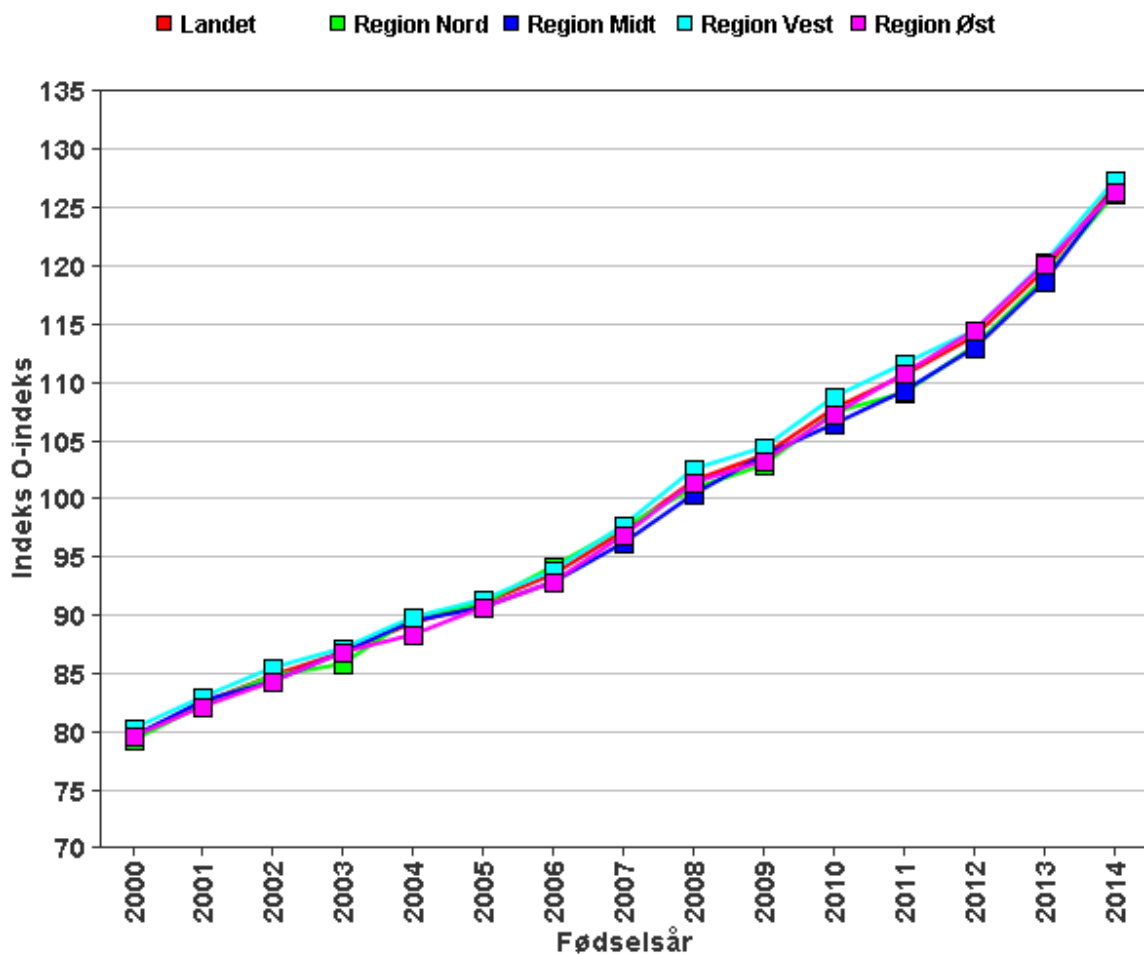
Region Øst har i 2015 vært en god leverandør av seminværer, i alt 17 av totalt 63 seminværer.

Arbeid i avlsutvalgene i fylkene

- **Buskerud:** Værlamkåring. Værmønstring med avlsmøte og foredrag. Årets gransking
- **Hedmark:** Værlamkåring og salg av alle kåra værer. Årets gransking
- **Oppland:** Nye medlemmer i ringen. Værlamkåring og salg av alle kåra værer. Årets gransking. Dommersamling for småraser. Høstmøte med avdelingene og dommere
- **Telemark:** Værlamkåring, værmønstring, auksjon av granska værer. Årets gransking
- **Akershus:** Værlamkåring, årets gransking, smittevern i fylket
- **Aust- Agder:** Fotråde: Alle besetninger sanert og frikjent. Valle ligger i egen sone, med samme regelverk som i Rogaland og arrangerte gårdskåringer. 2 værlamkåring, årets gransking, øke medlemsskap i Sauekontrollen. 3 nye medlemmer i væreringen 1 spæl og 2 NKS
- **Vestfold:** Værlamkåring og årets gransking. Salg og utleie av kåra og granska værer
- **Østfold:** Værlamkåring og avlsmøte med tema avlsarbeidet i fylket

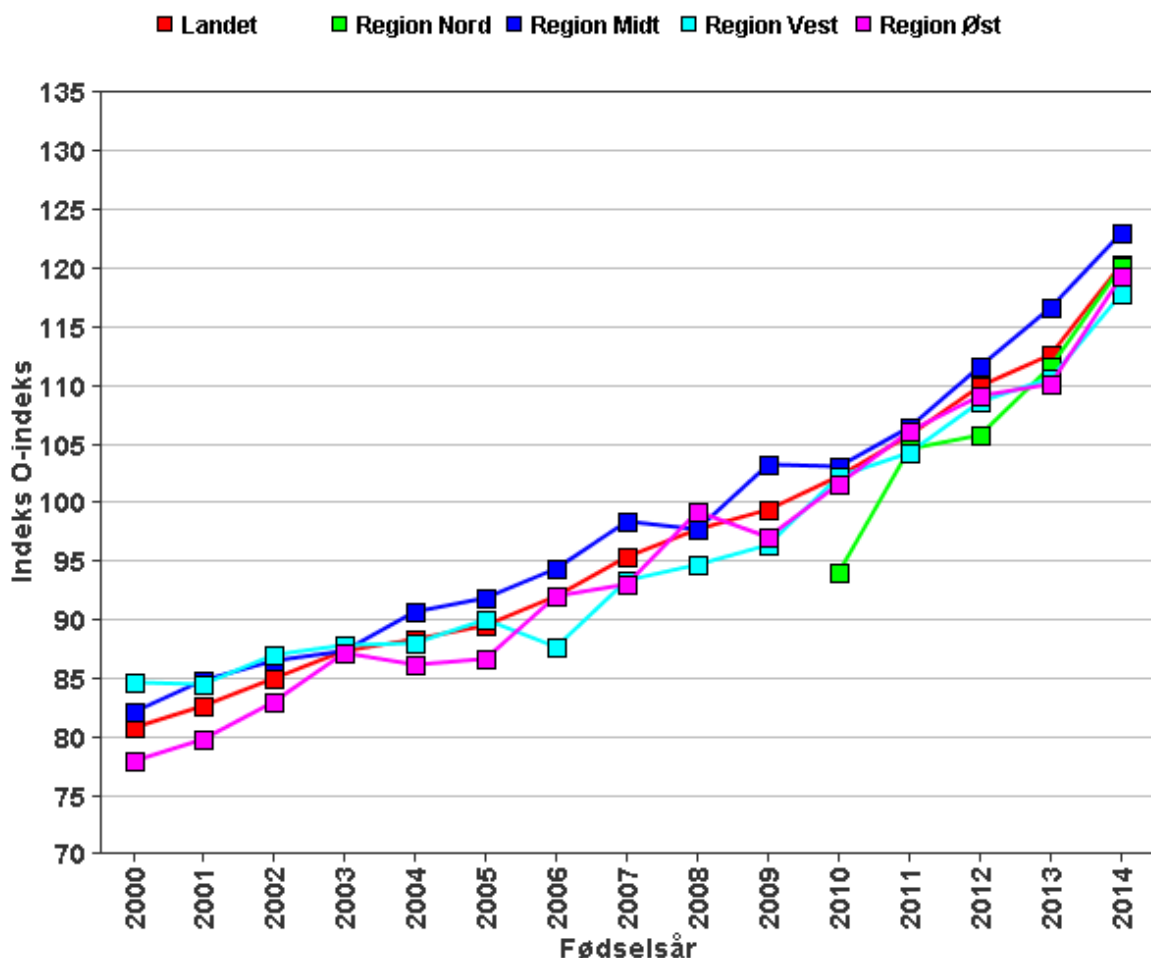
Avlsframgangen er god over hele landet. Medlemmene i ringene gjør en stor innsats for få en størst mulig avlsframgang. Avlsframgangen spres til sauebønder utenom ringsystemet gjennom salg av kåra lam, granska værer og semin.

NKS: Utvikling i O-indeks - alle granska værer

For NKS er regionene nå så og si like, men det skjuler seg store forskjeller mellom ringene innad i hver region. Region Øst plasserer seg nå midt på landsgjennomsnittet.

SPÆL: Utvikling i O-indeks - alle granska værer

I Region Øst har avstanden opp til landsmiddelet minsket det siste året.

Kåringene

Det har i 2015 blitt arrangert kåringsskuer rundt om i hele regionen, bortsett i fra Valle i Aust – Agder som er plassert i egen sone og må fortsatt gjennomføre gardskåring.

God rekruttering av dommere og felles forståelse av regelverket for kåring av værlam er viktig. Dette for å ha nok kvalifisert mannskap til å vurdere hvordan framtidens avlsdyr skal se ut.

Det ble ikke organisert samling for kåringsdommere i Region øst i 2015.

NSG tilbyr fakturering per kåra dyr per fylke. Fylket kan velge om ringmedlemmene skal faktureres enkeltvis, eller om ringen skal få fakturaen. Dette er et tilbud som nå blir brukt av flere fylker i region Øst.

Kåring i Buskerud

Kåringssted	Bedømte		Kåra		Kåra på disp		Vraka	
Gardskåring	35	100 %	31	89 %	0	0 %	4	11 %
Gol	116	100 %	98	84 %	0	0 %	18	16 %
Hol	75	100 %	64	85 %	4	5 %	7	9 %
Hurum	14	100 %	12	86 %	1	7 %	1	7 %
Modum	121	100 %	77	64 %	20	17 %	24	20 %
Nesbyen	53	100 %	37	70 %	1	2 %	15	28 %
Nore og Uvdal	54	100 %	48	89 %	1	2 %	5	9 %
Ål	101	100 %	84	83 %	1	1 %	16	16 %
2015	569	100 %	451	79 %	28	5 %	90	16 %
2014	633	100 %	485	77 %	16	3 %	132	21 %
2013	564	100 %	461	82 %	18	3 %	85	15 %
2012	578	100 %	479	83 %	9	2 %	90	16 %

Det var en nedgang på (10,1 %) i antall stilte værslam til kåring i 2015 fra forrige år. Vrakingsprosenten på 16 % er redusert og nærmer seg nå landsgjennomsnittet (14 %).

Kåring i Hedmark

Kåringssted	Bedømte		Kåra		Kåra på disp		Vraka	
Gardskåring	7	100 %	5	71 %	2	29 %	0	0 %
Alvdal	56	100 %	47	84 %	1	2 %	8	14 %
Folldal	85	100 %	63	74 %	0	0 %	22	26 %
Kvikne	91	100 %	78	86 %	0	0 %	13	14 %
Løten og Vang	31	100 %	24	77 %	0	0 %	7	23 %
Os	45	100 %	38	84 %	0	0 %	7	16 %
Rendalen	3	100 %	3	100 %	0	0 %	0	0 %
Ringsaker	137	100 %	96	70 %	9	7 %	32	23 %
Stange	5	100 %	4	80 %	0	0 %	1	20 %
Tolga	34	100 %	27	79 %	0	0 %	7	21 %
2015	494	100 %	385	78 %	12	2 %	97	20 %
2014	507	100 %	370	73 %	13	3 %	124	24 %
2013	563	100 %	389	69 %	24	4 %	150	27 %
2012	543	100 %	369	68 %	14	3 %	160	29 %

Det var en nedgang (2,6 %) i antall stilte værslam til kåring i 2015 fra forrige år. Vrakingsprosenten på 20 % er lavere enn i 2015, men fortsatt høy i forhold til landsgjennomsnittet (14 %).

Kåring i Oppland

Kåringssted	Bedømte		Kåra		Kåra på disp		Vraka	
		%		%		%		%
Gardskåring	20	100 %	17	85 %	3	15 %	0	0 %
Biri	22	100 %	13	59 %	0	0 %	9	41 %
Dovre	30	100 %	24	80 %	1	3 %	5	17 %
Fåberg/Gausdal	176	100 %	126	72 %	7	4 %	43	24 %
Fåvang	145	100 %	120	83 %	1	1 %	24	17 %
Hadeland	48	100 %	29	60 %	3	6 %	16	33 %
Lesja	91	100 %	61	67 %	6	7 %	24	26 %
Lom og Sjøk	33	100 %	24	73 %	3	9 %	6	18 %
Nord-Fron	83	100 %	69	83 %	0	0 %	14	17 %
Nordre Land	62	100 %	37	60 %	1	2 %	24	39 %
Nord-Valdres	120	100 %	87	73 %	1	1 %	32	27 %
Sør-Fron	127	100 %	86	68 %	0	0 %	41	32 %
Sør-Valdres	52	100 %	37	71 %	0	0 %	15	29 %
Toten	54	100 %	41	76 %	2	4 %	11	20 %
Vestre Toten	44	100 %	26	59 %	1	2 %	17	39 %
Vågå	140	100 %	105	75 %	3	2 %	32	23 %
Øyer	72	100 %	52	72 %	0	0 %	20	28 %
2015	1319	100 %	954	72 %	32	2 %	333	25 %
2014	1336	100 %	952	71 %	62	5 %	322	24 %
2013	1282	100 %	855	67 %	86	7 %	341	27 %
2012	1220	100 %	858	70 %	77	6 %	285	23 %

Det var en nedgang på (1,3 %) i antall stilte værlam til kåring i 2015 fra forrige år. Vrakingsprosenten på 25 % er fortsatt høy i forhold til landsgjennomsnittet (14 %).

Kåring i Telemark

Kåringssted	Bedømte		Kåra		Kåra på disp		Vraka	
		%		%		%		%
Gardskåring	2	100 %	2	100 %	0	0 %	0	0 %
Rauland	89	100 %	70	79 %	1	1 %	18	20 %
Søve	168	100 %	132	79 %	6	4 %	30	18 %
2015	259	100 %	204	79 %	7	3 %	48	19 %
2014	218	100 %	165	76 %	4	2 %	49	22 %
2013	126	100 %	181	84 %	11	5 %	24	11 %
2012	246	100 %	189	77 %	10	4 %	47	19 %

Det har vært en økning på (18,8 %) i antall stilte værlam til kåring i 2015 fra forrige år. Vrakingsprosenten på 19 % er høyere enn landsgjennomsnittet (14 %).

Kåring i Akershus

Kåringssted	Bedømte		Kåra		Kåra på disp		Vraka	
Gardskåring	13	100 %	11	85 %	0	0 %	2	15 %
Maura	149	100 %	90	60 %	29	19 %	30	20 %
2015	162	100 %	101	62 %	29	18 %	32	20 %
2014	136	100 %	85	63 %	6	4 %	45	33 %
2013	145	100 %	83	57 %	12	8 %	50	34 %
2012	139	100 %	82	59 %	12	9 %	45	32 %

Det har vært en økning (19,1 %) i antall stilte værlam til kåring i 2015 fra forrige år. Vrakingsprosenten på 20 % er redusert, men fortsatt høyere enn landsgjennomsnittet (14 %).

Kåring i Aust- Agder

Kåringssted	Bedømte		Kåra		Kåra på disp		Vraka	
Gardskåring	25	100 %	18	72 %	5	20 %	2	8 %
Dølemo	68	100 %	61	90 %	2	3 %	5	7 %
Evje	47	100 %	43	91 %	0	0 %	4	9 %
2015	140	100 %	122	87 %	7	5 %	11	8 %
2014	130	100 %	111	85 %	2	2 %	17	13 %
2013	143	100 %	124	87 %	0	0 %	191	13 %
2012	155	100 %	128	83 %	3	2 %	24	15 %

Det har vært en økning (7,7 %) i antall stilte værlam til kåring i 2015 fra forrige år. Vrakingsprosenten på 8 % er mye lavere enn landsgjennomsnittet (14 %).

Kåring i Vestfold

Kåringssted	Bedømte		Kåra		Kåra på disp		Vraka	
Fossan	100	100 %	77	77 %	7	7 %	16	16 %
2015	100	100 %	77	77 %	7	7 %	16	16 %
2014	118	100 %	85	72 %	3	3 %	30	25 %
2013	68	100 %	55	81 %	0	0 %	13	19 %
2012	71	100 %	62	87 %	0	0 %	9	13 %

Det har vært en nedgang (15,3 %) i antall stilte værlam til kåring i 2015 fra forrige år. Vrakingsprosenten på 16 % nærmer seg nå landsgjennomsnittet (14 %).

Kåring i Østfold

Kåringssted	Bedømte		Kåra		Kåra på disp		Vraka	
Momarken	49	100 %	39	80 %	4	8 %	6	12 %
2015	49	100 %	39	80 %	4	8 %	6	12 %
2014	55	100 %	37	67 %	4	7 %	14	25 %
2013	41	100 %	30	73 %	1	2 %	10	24 %
2012	45	100 %	32	71 %	8	18 %	5	11 %

Det har vært en nedgang på (10,9 %) i antall stilte værlam til kåring i 2015 fra forrige år. Vrakingsprosenten på 12 % er lavere enn landsgjennomsnittet (14 %).

Væringene i Buskerud

Ringnr	Ringnavn	Rase	Medl	Søyer	Prøve	Elite
61	Hol	NKS	8	1460	29	3
62	Hallingdal	Spæl	9	737	17	5
63	Nes - Gol- Hemsedal	NKS	16	1624	32	4
64	Lier - Modum – Modum og Eiker	NKS	14	1795	31	4
65	Uvdal	NKS	15	1069	26	5
67	Ål	NKS	15	1765	29	3
69	Hurum	NKS	4	319	5	

Væringene i Hedmark

Ringnr	Avdelingsnummer	Avdelingsnavn	Rase	Medl	Søyer	Prøve	Elite
30	21	Løten, Vang, Stange	NKS	3	341	7	1
	24	Alvdal	NKS	10	810	17	0
	25	Alvdal og Os	Spæl	9	615	14	2
	26	Tolga	NKS	9	1038	15	3
	28	Ringsaker	NKS	11	1257	21	3
	29	Kvikne	NKS	9	939	16	0
	35	Alvdal Folldal	NKS	12	1620	30	7
8	41	Hedmark	Pels	1	42	2	

Væringene i Oppland

Ringnr	Avdelingsnummer	Avdelingsnavn	Rase	Medl	Søyer	Prøve	Elite
41	42	Fron	Spæl	7	893	16	2
	44	Øye	NKS	4	448	11	1
	45	Fåvang spæl	Spæl	7	531	14	2
	46	Fåberg/Gausdal	NKS	12	1549	33	3
	47	Øyer	NKS	7	540	14	1
	48	Fåvang NKS	NKS	6	422	11	1
	50	Sør – Fron	NKS	6	702	14	3
	52	Nord – Fron	NKS	8	686	15	1
	54	Sør - Aurdal	NKS	7	526	12	2
	55	Nord – Valdres	NKS	4	449	10	1
	56	Vågå	NKS	16	1272	29	3
	57	Toten	NKS	9	511	11	2
	59	Lesja	NKS	3	294	7	1
8	52	Dovre	Pels	2	145	4	2
	53	Dokka	Pels	1	17	2	2
	54	Valdres	Pels	1	151	2	
	55	Vågå	Pels	1	34	1	

Værringene i Telemark

Ringnr	Navn	Avdeling	Rase	Medl	Søyer	Prøve	Elite
91	Vest- Telemark	Ringen	NKS	7	1063	22	3
		Kjøttsau	Kjøtt	2	50	2	
96	Midt - Telemark	NKS	NKS	14	944	23	2
		Spæl Farga	Spæl	8	187	6	
97	Telemark Spelverring		Spæl	10	432	8	7

Værringen i Akershus

Ringnr	Ringnavn	Rase	Medl	Søyer	Prøve	Elite
81	Romerike	NKS	5	539	9	3

Værringen i Aust – Agder

Ringnr	Navn	Avdeling	Rase	Medl	Søyer	Prøve	Elite
107	Aust - Agder	103 NKS	NKS	5	221	7	1
		105 Spæl	Spæl	4	467	12	3

Værringen i Vestfold

Ringnr	Navn	Avdeling	Rase	Medl	Søyer	Prøve	Elite
82	Vestfold	NKS	NKS	7	780	18	0
		Kjøttsau	Kjøtt	1	31	2	2

Værholdslag i Region Øst

Avdelingsnummer	Avdelingsnavn	Rase	Ring/avd	Medl	Søyer	Granska vær
341	Ringsaker	NKS	30 - 28	5	358	6
392	Hadeland	NKS	41 - 57	3	198	3
394	Lom	NKS	41 - 56	6	333	6
401	Vardal/Søndre Land	NKS	41 - 46	4	387	10
417	Fåvang/Ringebru	NKS	41 - 48	4	396	8
419	Vågå	Spæl	41 - 45	3	191	5
420	Sør - Fron	NKS	41 - 50	2	790	18
443	Skurdalen/Krødsherad	NKS	61 - 1	6	473	8
445	Nes	NKS	63 - 1	6	587	7
67/1	B – gjengen	NKS	67 - 1	7	442	8

Sven Reiersen

Thomas Åle

Stein Bentstuen

Hans Petter Vaberg

Jon Lilleslett

Knut Sørbøl

Helge Olaf Aas

Vinni Foss

Magne Horten

Lars Bjarne Linneflaaten

Jon Aslak Austjore

8.mars 2016

Anne Grete Stabekk (sekr.)